

کارگاه فناوری مدرسه‌ی ما

عادل دور

مدرسه‌ی راهنمایی شهید باهنر رویدر استان هرمزگان

وقتی نام با مسمای «کارگاه فناوری» را می‌شنویم، در ذهنمان سألنی تجسم می‌شود با امکانات و تجهیزات فراوان که به ازای هر فراگیرنده یک دستگاه رایانه وجود دارد و انواع و اقسام وسایل در آن گنجانده شده است. اما کارگاه فناوری مدرسه‌ی ما از این نوع نیست و از نوعی است که می‌توان در بیشتر مدارس مشابه آن را یافت و یا با کمی سعی و تلاش آن را دایر کرد.

مدرسه‌ی ما یک مدرسه‌ی راهنمایی پسرانه در شهر کوچک «رویدر» از توابع استان هرمزگان است. از اوایل سال تحصیلی، معلمان از مشکلات آموزشی دانش‌آموزان و بی‌توجهی آن‌ها به درس و کارایی نداشتن شیوه‌های تدریس می‌نالیدند و خواهان تغییر و دگرگونی در وضعیت موجود بودند. حتی یکی از همکاران می‌گفت: همان‌طور که با شیوه‌های دیروز نمی‌توان دانش‌آموزان امروز را تربیت کرد، با روش‌ها و شیوه‌های تدریس دیروز نمی‌توان به دانش‌آموزان امروز درس یاد داد.

هر کسی دلیلی برای مشکل ذکر می‌کرد و کمتر کسی هم راهکار و پیشنهادی ارائه می‌داد. از سوی دیگر، دانش‌آموزان نیز از روش‌های تدریس برخی همکاران گله داشتند و درد دل‌هایی می‌کردند.

یک روز طبق یکی از طرح‌های پرورشی مدرسه، در ساعت تفریح از دانش‌آموزان فیلم‌برداری کردیم و با سرودی که از سایت معاونت پرورشی دانلود کرده بودیم، کلیپی ساختیم. روز بعد هم آن را در راهرو مدرسه با یک دستگاه دیتا پروژکتور و لپ‌تاپ که به‌صورت امانی در اختیار ما بود، پخش کردیم.

دانش‌آموزان به شدت جذب کلیپ و تصاویر خود شده بودند و خواهان ادامه‌ی این طرح بودند. حتی خواهان تکثیر کلیپ برای خود بودند. این علاقه و شوق و شور بچه‌ها باعث شد تا ایده‌ای در ذهن مسئولین مدرسه جرقه بخورد و از این روش برای تدریس و آموزش هم استفاده کنیم. بالاخره اتاقی به این کار اختصاص یافت و در آن وسایلی از قبیل پروژکتور اورهد و اسلاید قرار گرفت و با پی‌گیری‌های بسیار، خوش‌بختانه یک دستگاه دیتا پروژکتور نیز تهیه شد.

● اکنون
● حتی تهدید
● به تعطیل
● کردن کلاس و
● کارگاه فناوری،
● شلوغ‌ترین
● دانش‌آموزان
● را آرام می‌کند
● و دانش‌آموزان
● برای آمدن به این
● کلاس سر و دست
● می‌شکنند

یک دستگاه رایانه را نیز که در مدرسه استفاده‌ی چندانی از آن نمی‌شد، به این کارگاه اختصاص دادیم. رنگ‌آمیزی اتاق را هم به فرصت دیگری موکول کردیم. حال کارگاه ما آماده بود، اما هنوز مانع اصلی برداشته نشده بود. مانع اصلی، خواستن همکاران بود. بیشتر مواقع، موانع اصلی پیشرفت و ورود به دنیای فناوری، انکارها و نخواستن‌های خود ما هستند. باز هم خوش‌بختانه با یک جلسه‌ی توجیهی و وجود چند همکار علاقه‌مند، از جمله دبیران درس‌های زبان، علوم تجربی، علوم اجتماعی، و حرفه‌وفن، دیگر همکاران نیز راغب به استفاده شدند و وقتی تأثیر استفاده از رایانه و نرم‌افزار را در کلاس درس دیدند، خواهان استفاده‌ی بیشتری از کارگاه فناوری شدند.

برای مثال، در روزهای ابتدای سال، دبیر تاریخ به مدیر اعتراض می‌کرد و می‌گفت: «زنگ آخر را باید زودتر به صدا درآورد. زیرا دانش‌آموزان و معلم خسته هستند و هوای رفتن به خانه، دانش‌آموزان را از آرام و قرار باز می‌دارد.»

اما روزی که کلاس سوم الف که یکی از شلوغ‌ترین کلاس‌های مدرسه است، زنگ آخر در کارگاه فناوری، فیلم آموزش تاریخ را مشاهده می‌کرد، تا پایان کلاس ساکت و آرام مجذوب تدریس شده بود و معلم هم مانند دانش‌آموزان نشسته بود. نه کسی خسته بود و نه کسی عجله‌ای برای رفتن داشت.

اکنون حتی تهدید به تعطیل کردن کلاس و کارگاه فناوری، شلوغ‌ترین دانش‌آموزان را آرام می‌کند و دانش‌آموزان برای آمدن به این کلاس سر و دست می‌شکنند. معلم ریاضی که ابتدا علاقه‌ای نداشت از کلاس فناوری استفاده کند، وقتی با دستگاه اورهد برای دانش‌آموزان تدریس کرد و برای کشیدن بردار مختصات از نرم‌افزار بهره گرفت و تأثیر آن را مشاهده کرد، گفت: «زنگ بعد هم دانش‌آموزان را به کارگاه فناوری خواهیم آورد.»

در پایان ساعت بعد، وقتی زنگ خانه به صدا درآمد، هنوز دانش‌آموزان خواهان تمرین بیشتر بودند؛ زیرا وقتی مختصات بردار A و B را به نرم‌افزار آموزش ریاضی می‌دادند، رایانه بردار C را رسم می‌کرد و امتیاز می‌داد. اگر اشتباه می‌کردند، امتیاز منفی می‌گرفتند.

اما هنوز هم مشکلاتی برای استفاده‌ی بهتر از کارگاه وجود دارد. هنوز نرم‌افزارهای مناسب برای همه‌ی دروس تهیه نشده‌اند. تعدادی نرم‌افزار از گروه‌های آموزشی و فروشگاه‌ها تهیه کرده‌ایم، اما به نرم‌افزارهای بیشتری نیاز داریم.

- از سوی دیگر، همکاران کم‌کم استقبال بیشتری از کارگاه می‌کنند. به زودی مشکل تداخل رخ خواهد داد و دو یا چند دبیر هم‌زمان خواهان استفاده از کارگاه فناوری خواهند شد. امیدواریم در آینده‌ای نه چندان دور شاهد تبدیل همه‌ی کلاس‌ها به کارگاه فناوری باشیم.
- گزارشی که ارائه شد، شمه‌ای کوچک بود از تأثیرات استفاده از روش‌ها و شیوه‌های نوین در امر آموزش و پرورش. امروز که فناوری به خانه‌های ما وارد شده است، در هر خانه‌ای، نشانی از آن یافت می‌شود و رفته‌رفته زندگی انسان‌ها با آن آمیخته می‌شود، نمی‌توان بدون آن به آموزش و پرورش پرداخت. شیوه‌های قدیمی دیگر جواب‌گوی نسلی که زاده‌ی فناوری هستند و از بدو تولد با فناوری‌های روز تعامل داشته‌اند، نیست.
- در مدرسه‌ی ما طرح‌ها و ایده‌های دیگری نیز اجرا شده‌اند که بیان آن‌ها در این مقاله نمی‌گنجد. برای اطلاع از فعالیت‌های «مدرسه‌ی راهنمایی شهید باهنر رویدر» می‌توانید به آدرس وبلاگ آن مراجعه کنید:

<http://nurture.mihanblog.com>